

ogsaa have, saa at de i en Fart kunne komme til deres Penge, saa skulle de Herrer se, at man vil kunne faa Prioriteter til en lavere Rente. (S. A. Hansen: Kom med en saadan Lov!) Sa, det er godt nok at sige; Kom med en saadan Lov, men det lader dog ellers til, at det ærede Medlem ser og indrømmer, at der her netop er et Punkt, som ligger til Grund for Meget af det, som de Herrer heente derfra, at man i Loven har sat 4 pCt. som ordinær Rente. Man har dernæst sagt, at naar man havde et Pant, som var nogenlunde godt, kunde man henvende sig til Kreditforeningerne; men der er ogsaa en anden Omstændighed, som gjør, at Renten er høiere, end den egentlig vilde være, og det er, at disse Kreditforeninger ikke ere søgte over hele Landet. Det er er kun i enkelte Egne, at de ere søgte, hvorimod man paa flere Steder ikke søger til Kreditforeningerne, og hvorfor? Fordi det endnu ikke er gaaet op for Debitorerne, for det store Publikum, at der hos disse Foreninger i Virkeligheden i Almindelighed er Laan at faa under saadanne Betingelser, at selv om Renten tilsyneladende er lidt høiere, saa er Laanet dog i det Hele taget mere favorabelt for Debitor. Naar man nu vilde spørge: hvorfor søges disse Kreditforeninger da ikke, og hvorfor have de ikke den store Udbredelse, som de burde have, saa siger jeg, at det tildeels er paa Grund af det uheldige System ved Rentebevillinger, hvad de ærede Herrer dog ikke tro. Naar der siges, at mange Kreditorer ikke tage mere end 4 pCt., fordi 4 pCt. nu engang er slaaet fast i Lovgivningen, saa siger jeg overfor dette: Mangan en Kreditor vil ikke sætte sine Penge i faste Eiendomme, fordi han ikke vil have dette Uføre med Bevillinger. Kan han ikke faa sine Penge satte ud, uden at hans Debitor skal sættes i Bevægelse for at skaffe Bevilling, uden at udsættes for at kaldes en Slags Nagerkarl, saa sætter han dem ud paa en anden Maade, lader dem gaa i kongelige Obligationer eller udenlandske Papirer. Jeg skal ikke blive meget bedrøvet, hvis de ærede Medlemmer ikke vedtage § 2, men jeg skal gjentagende erklære, at jeg er overbevist om, at det vil være den heldigste Maade at afgjøre

dette Spørgsmaal paa, at fastsætte en vis Frist efter hvis Forløb Renten er fri.

Indenrigsministeren: Min Etstilling til det foreliggende Spørgsmaal vil være Thinget bekendt fra Sagens 1ste Behandling, og jeg finder ikke i den Diskussion, der har fundet Sted idag, nogen sær Opfordring til at blande mig i den, saameget mindre som jeg sidste Gang næsten fik Utaf, fordi jeg var en for livlig Deltager i Diskussionen. Smidertid vil jeg sige, at jeg, ligesom jeg udtalte ved 1ste Behandling, anser mig forpligtet til ligeledes at udtale idag, at jeg med den ærede sidste Taler anser det for at være det Rette at følge den Bet, Lovforslaget anviser, saaledes at man altsaa gaar til, hvad der dog egentlig allerede er tilfede, skjøndt man hinder sig selv for Dinene for ikke at se det. Man giver ved Loven af Hensyn til den Bevægelse, der muligvis ellers kunde fremkaldes, et Tidsrum af cirka 10 Aar til, at denne Ting kan jevne sig, og at Begreberne derom i det Hele kunne blive noget klarere, end de for Tiden synes at være. Jeg skal derfor sige, at jeg for mit Vedkommende kan tage Lovforslaget, som det ligger for; jeg skal ikke gjøre nogen væsentlig Grundring imod nogen af Paragraferne. Naar de begge vedtages, skal jeg ifølge § 1 finde mig i endnu i en halv Snes Aar at vedligeholde Noget, vi ikke kunne betegne paa anden Maade end den, hvorpaa jeg tidligere har betegnet det, nemlig som Dmsvøb, man kræver af Regjeringen, for som sagt at lempe Anskuelserne over i det Spor, hvori man dog til Slutningen ikke kan undgaa at komme. Hvis man derimod skulde komme til det Resultat ikke at ville tage § 2, maa jeg sige, at jeg ikke kan tage § 1 i den Skikkelse, hvori den foreligger. Man tvinger mig da til at vedligeholde hele Bevillingsystemet, men vil man tvinge mig dertil, maa man virkelig ikke, naar man vil være konsekvent i sine egne Betragtninger, berøve Bevillingsystemets eneste Betydning udenfor det at være Dmsvøb, nemlig at det koster Penge. Det er derpaa, Bægtten ligger, thi det er kun derigjennem, der kan være nogen forstandig Tanke om, at Bevillingsystemet skulde kunne være en Modvægt over-